

telse. Jeg skal derfor ligeledes tillade mig at anbefale, at dette Lovforslag nyder hurtig Fremme.

Rørdam: Som begge de foregaaende Talere kan ogsaa jeg sige, at Forskellighederne mellem den gældende Lov og dette Lovforslag er saa smaa, at der ikke vil være megen Grund til at opholde sig længe ved Lovforslaget. Revisionsbestemmelsen er ændret, saa at Loven skal gælde til 1. April 1918, og man har foreslaaet, at der i § 1 optages en Bestemmelse om en Stedfortræder for Forligsmanden. Ingen af disse Ændringer har jeg noget imod, jeg kan altsaa anbefale Lovforslaget til uforandret Vedtagelse og kan for saa vidt være enig med den sidste ærede Taler i, at der ingen Grund er til at nedsætte Udvalg. Alligevel ønsker jeg at ledsage Lovforslaget med enkelte Bemærkninger.

Af Anmærkningerne til Lovforslaget ser man, at den faste Voldgiftsret ikke ønsker Forandringer i Loven, og at Forligsmanden har ført Forhandlinger saavel med Arbejdsgiver- som Arbejderorganisationer, og heller ingen af disse Institutioner har ønsket Forandringer. Naar saaledes de Parter, som i første Linie er henviste til at benytte Loven, ikke har ønsket nogen Forandring, er der saa meget mindre Grund for os til at foreslaa saadanne. Som fremhævet af de to foregaaende Talere har det været paa Tale at forandre Forligsmandsinstitutionen saaledes, at der i Stedet for een Forligsmand blev flere, og at man fik en Art Forligskommission; men der har været Modstand imod dette, fordi en saadan Forligskommission bevirker, at man bliver mindre frit stillet, og at dette kan føre imod tvungen Voldgift. Spørgsmaalet om tvungen Voldgift har været berørt af begge de foregaaende Talere. Jeg skal derom kun sige, at da vi forrige Gang havde denne Sag til Behandling her i Rigsdagen, udtalte jeg mig paa det skarpeste mod den tvungne Voldgift, fordi jeg tror, at det vilde være en Ulykke for de interesserede Parter og navnlig en Ulykke for Samfundet, idet Samfundet ved den tvungne Voldgift paatager sig en Forpligtelse, som det aldeles ikke kan opfylde. Det er muligt, at man paa enkelte Omraader kunde have tvungen Voldgift, at der er Virksomheder, som er af den samfundsbevarende Art, at de ikke maa gaa i Staa. Vi har for Eksempel hørt, at man angaaende Lægers Forhold til Sygekasser har ønsket, at der skulde være tvungen

Voldgift, saa at man altsaa kunde sige til Lægerne: I skal gøre Arbejdet overfor Sygekasserne for den og den Betaling. Det har jeg været imod, fordi, som den ærede sidste Taler sagde, naar det gælder Folks Livsinteresser, kan man ikke have tvungen Voldgift. Vil man imidlertid have tvungen Voldgift i ganske almindelige Forhold, er jeg af den Grund stærk Modstander deraf, at Samfundet ikke kan paatage sig Forpligtelse til at sørge for, at en eller anden Virksomhed skal kunne gaa paa en bestemt Maade. I samme Øjeblik man har tvungen Voldgift, og Samfundet bestemmer, at den og den Løn skal gives, paatager Samfundet sig ogsaa en Garanti for, at Virksomheden kan gaa paa den Maade, og det kan Samfundet ikke være tjent med. Hvis man fik det, vilde det sikkert føre til en i høj Grad protektionistisk Toldlovgivning, og det er jeg den stærkeste Modstander af. Det har, som den ærede sidste Taler (Martin Olsen) omtalte, vist sig, at i det eneste Land, hvor man har haft tvungen Voldgift, nemlig Ny-Zeeland, har begge Parter været utilfredse dermed. Da man der begyndte med tvungen Voldgift, var Arbejderne uhyre tilfredse dermed, fordi de da fik en højere Løn, men efterhaanden er det gaaet saaledes, at nu er det Arbejdsgiverne, som er tilfredse med tvungen Voldgift, medens Arbejderne er i høj Grad utilfredse dermed.

Det vil, som udtalt, være af megen Vigtighed, at dette Lovforslag vedtages. Det blev omtalt af den sidste ærede Taler, at Forligsmanden i sin Skrivelse har fremhævet, at til Foraaret 1916 ophører 400—500 Overenskomster, men det er jo rigtigt, hvad den ærede sidste Taler sagde, at det ikke er sikkert, at der bliver Strid om alle disse Overenskomster, omend det er muligt, at der bliver en hel Del Strid om nogle af dem. Loven om Forligsmanden saavel som den Lov, der staar i organisk Sammenhæng hermed, nemlig Loven om den faste Voldgiftsret, er paa en Maade fremgaaet som en direkte Følge af den langvarige Lockout i 1899. Den Gang opstod der et levende Ønske om en saadan Lov i hvert Fald hos det, som den sidste ærede Taler kaldte Samfundet. Her vil jeg indskyde den Bemærkning, at den ærede sidste Taler har ikke Ret i at dele Befolkningen i to Klasser med Kapitalen og Arbejdsgiverne paa den ene Side og Arbejderne paa den anden Side, den ærede sidste Talers første Inddeling i Arbejdsgiverne paa den ene Side, Arbejderne paa den an-